

IZ GOLCA.

Iz našeg kraja rijetko se javljamo, a i nema-mo ništa dobrog, da vam saopćimo. Naše je selo siromašno, posla imade malo, a šume smo skoro posjekli.

U narodnom pogledu smo vrlo zaostali, malo se čud na čitaju novine, a imamo među nama i ljudi, koji su svemu tome i mnogo čemu krivi. — U našem selu imade mnogo kćeraka i trgovca Tomu Juriševića, koji je prava i potpuna izdajka našeg roda. Mi ga zovemo Tomasić. Kad se povratio iz Pule, ova-mo bio je bez izesa, a sada ti je brate, veliki gazda i l'har. Čitavo je selo u njegovim šapama i što on učini, to je dobro učinjeno. On se je potpuno iznevjerojio, svome narodu i prodao se radi interesa Italijanima, a da bi ovdje bili gospodari Turci, on bi bio i najveći Turčin. Sve što mrzi naš rod zalazi i sastaje se kod njega, gosti on svoje ku-move i prijatelje iz Podgrada, jer mu oni pomazu narednjem doći u Italiju.

Taj naš Tomasić rovario je i proti našem mladom učitelju i ogovarao ga kod ljudi, valjda samo zato, što nije čuo njega ostavljati svoj novac i što nije odobravao njegovo li-cemjerno i omdelničko ponašanje.

Zar se ta polturica ne srami pred svojom djecom a i pred nama, kada vrši tako gnjusni posao.

Medjutim on se često hvalisa, da on gos-podari sa Góčanima; ta njegov brat je čuvar, njegov brat je čestar, on je općinski seoski župan i šta nije sve on.

No neka znade, da će i njegova doći kraju. — Nijesu svi Góčani glupi, a niti će se dati, da ih zavajda čovjek, koji je potu-rica. Nekoliko je nas već otvorilo oči, pa ne-mo samo dozvoliti, da tako dalje ide. Komun-istički stvari, osobito šume stjepe i napoake. — Ako i jesmo mi jadnici zaduženi kod Tomasića zato što nesavjesno guli i l'haru, opet ne čemo da budemo robovi i da on s nama gos-podari kao sa stokom.

Ljudi opametimo se i otvorimo oči, dok je doba, da poslije ne bude prekasno!

IZ MEDULINA.

Preteklo je već dosta vremena, što se mi Medulinici ne javimo našoj »Istarskoj Rijeci«, ali nek nam se to ne uzme u grijeh i možda predbaciti, da smo mi na nju zaboravili, već je mi uvijek vrlo rado čitamo te je ne možemo ni nečemo ničad zaboraviti.

Stitili smo toliko vremena, jer nema oso-bitih događaja, koje bismo mogli da zabilje-žimo; nestala su vremena buke i batanjanja i sve se dalo na rad u polje ili na more, da odavle crpimo ono, što se daje, premda nam je vrlo teško iz ovoga vaditi toliko ploda, ko-liko bi nam dostajalo da se kroz godinu pre-hranimo. Ali ovaj pehlo ne ostaje sav za nas, već od svoga moramo dosta prodati, da se tako dočepamo koje lire i time platimo ta-ke i svašta, ako želimo da nam ne idu kuće na pozar.

Ne čemo da se polivalimo, ali se ne možemo niti potužiti na ovog oružničkog bri-gadjera. Onaj prvi je vrlo loše postupao s nama, ali ovaj barem to uvide, da nema pred sobom kojekakve ljudžderke, već da ima bica sebi slična, koja ima razum i srce te bica je kao i njega Bog dao, da se muče i žive na ovom svijetu.

Jedno što nas vrlo ozlovoljava jest postu-panje lijeznjanskog popa, koji služi i našu plo-vanju. Nek znade veleč. g. De Grassi, da ima u Medulinu ljudi, koji se više puta nadju u takvoj nevojni, da nemaju niti što kuhati za »čuznu« i neka znade, da se Bog i to kubi-ti vrlo nam je žao, što se moramo potužiti, da je on jedan nečelje kod blagoslove (večernje) rekao: »Imamo tri Očenaš i tri Zdrave Marije za one, koji su mi podijelili milodare (sir i vuna). A što smo mi, koji nemamo ni sira ni vune, već samo sirotinju u kući, i od Boga odbačeni te nismo vrijedni da se za nas niti Boga moliti?

Neki su dan učitelj i učiteljica odveli našu djecu u Pulu. To je lijepo da djeca razgledaju grad i nazimju se malo u kinu, ali nije lijep cilj, koji kod toga gospoda imaju, naime, da će djeca valjda zaslijepljena gradskom lijepotom lakše zatajiti svoju siromašnu kolic-bicu. Svakom je namjaka materijalna riječ i kuća, u kojoj se rodio, za kim čežne pa odveli ga makar u carske dvorove. Ne može dijete neg da zove svoje mater »majo« i da joj govori u onom govoru, kojeg ga je ona na-učila. Nismo mi krivi što smo takvi rođeni.

IZ LIPE KOD JELSANA.

Naša crkva sv. Jeleno, kao i mnoge druge, osta ovoga prošloga rata bez svojih zvona, budući se ih rekviriralo. Pred prošlim Božićem 1924. dogovorilo se većina mušava na-šega sela, da se sa svakom nabave nova zvona. Zbog toga naručilo ih se kod Prve primorske umjetne lijevarene zvana gosp. Kvirina Le-bisch-a na Rijeci, via Milano 9. Prošloga su tjedna bili dogotavljeni i amo dovezeni, a u subotu dne 16. svibnja postavljeni na svoje mjesto.

Prvi prosni dan, ove godine 18. svibnja, jelsanski općinari, svetkuju i nazivaju »Za-juhljeni dan«. Na taj je dan svake godine procesija iz Jelsana u Lipu. Tako je bilo i ove godine. Toga se je dana ujedno i bla-goslovlilo ova dva zvona, od kojih jedan teži 107, a drugi 85 kg, u prisutnosti mnošice uz druhanje mužara. Blagoslov je bio ova-ko, gosp. Huso, župnik i dekan iz Jelsana.

Radi lakše nabave zvonova obratili smo se za pripomoć na neke naše iseljenike u Ame-rici, ali do danas nismo nikakva odgovora drugoga od onog nepovoljnog od gosp. Vinka Učiča iz Clevelanda-Ohio tiskanoga febrara mjeseca u komunističkom glasilu »Radniku« u Chicagu pod naslovom: »I opet zvonat!« Po želji par ovdješnjih komunista pretisakom nije ovaj odgovor i u glasilu komunističke stranke Italije »Delu« u Trstu od dne 3. ap-ri-la 1925. br. 242, gdje se u uvodu napada na gosp. Antona Puža i dvojicu trojicu drugih bez imena, budući da naprežu sve sile, da se kupe zvona.

Na razna izvajanja gosp. »jeretika« (bez-ijer) u »Radniku« ne odgovarano ništa, jer nam ne kaže ništa nova, već jedno ono, što se uvijek čita u komunističkim glasilima; a par vama ovdje, bolje u općini jelsanskoj, opet nemamo što odgovarati, budući sami dobro znate, da je uopće bila želja svijaz nas, a ne samo onih gore navedenih, da se čim prije nabave vama tako odurna zvena. Zvona su sada ovdje, te smo s njima posve zadovoljni i želimo, da njihov mir glas nas i naše po-tomke u tuži tješi, a u radosti vesele.

Uostalom nemamo da zahvaljujemo nikomu ni pripomoći ili budi kakvom mloderu, jer smo trošak od oko četiri hiljade lira namirili, a protivnicima poručujemo, da cve hiljad sada ne terete ničija ledja.

U slučaju da je tko od umoljenih u Americi stogod sakupio, što mi više za zvone ne tre-bamo, molimo ga, da nam izvedu te doposlati za kakve druge dobrotvorne svrhe, na pr. za siromašne učenike itd., zašto čemo biti ta-kodjer veoma zahvalni darovateljima, spječu-ći se ih veseljem, da nisu zaboravili svoj zavajac kao što nisu ni mnogi naši Istrani, koji se raznim zgodbama sjete prinosima i tamo preko oceana svoja potrebna miloga na-roda ovdje.

Više Lipjana.

IZ CICALJE.

Veliku su pažnju ovih dana pobudili događa-ji u Račijavasi. Svi su ostali kao zapanjeni kad su čuli, da je u Račijavu otišlo iz Buzeta mnogo karabinijera, jer da gore nije sve u redu. Konačno smo doznali, da su oružnici dva muškarca i jednu ženu okovane odveli u Buzet, jer da su se opri eksekutori, koji je u Račijavu došao da utjerava porez. Tu da je bilo buke i galame. Osobito su se ženske o tome isticale. A kad su došli karabinijeri, da su se posakrivali po kumama, došli su vrlo začudilo, da su i Račijavci došli i porezi. Oni su si valjda mislili, da će biti oprošteni, jer da su to zaslužili svojom galamom na Hr-vatsku prošle godine na dan izbornog sastanka u Trsteniku dne 25. mara, a još više pak na dan izbora. Mislili su oni, da ćemo samo mi plaćati poreze, a oni da će samo gledati i vese-liti se našoj nevojni. Ali državna blagajna u tome ne poznaje razlike, pa je došao red i na njih, da i oni plate, ono što smo i mi platili, a moji ti se Račijanci nekako pobune. Misli-li su si valjda da je njima sve dozvoljeno, ali sada su našli na tvrdi kost, pa im ne će pomoći ni njihovi prijatelji iz Buzeta. Uopće nama se čini čudno, da Račijanci pada na um da se bune i suprotstavljaju oblastima. Što njima lali? Imadu svoju općinu, svoja komesara, svog tajnika, svog popa-učitelja, svoje zastave i zastavice, a danas sutra će valjda biti gotova i cesta, koju su im obćenili prigodom izbora. Što im više treba...

Konačno će i sami poštenji Italijani opaziti, da su izdajice svoja naroda najgori ljudi, s kojima nije vrijedno da se sklapa nikakvog prijateljstva ni družbe. Opazit će valjda i

oblasti, da naša sela Lanišće, Podgače, Brgu-dac, Prapče, Klenovšćak i Trstenik nisu ni-malo gora od Račijavi, pače možemo kazati, da oblasti imadu od naših poštenih sela mnogo više i moralne i materijalne koristi nego od Račijavi.

IZ PAZINISTINE.

Do nedavna se je kod nas obavljalo krštenje, blagoslovi, vjenčanja, pokopanja mrtvih itd. na opće zadovoljstvo puka i na korist svete crkve u hrvatskom jeziku. Pa i kod same svete mise pjevalo se najviše hrvatski. I dok je tako bilo puk je ljubio crkvu, puk je imao vjere; za puk vrijedi više na misli ono »črvaru tijelo Isusovo« što pjeva hrvatski, nego li svi »Kyrie, Gloria, Credo« itd. Nek se puku uzme još ono malo našeg jezika, što je još ima u crkvi, pa je njegov interes za obrede prestao: epistole, i evanđelja, razne nabožne pjesme i onaj divni »Budi pohvaljeno po sve vrime« itd., pa »Svi jezici zapjevašite«, pomiluje mene Bože, »Tebe Bogu hvalimo« i ostalo, što se do sada u crkvi pjevalo srpsko-hrvatski — to je držalo puk u crkvi, to ga je bodilo na ljubav svete vjere i njezin službenici svećenika. Danas više toga nema.

Zbog čudno! Ako su prije vrijedili u našim crkvama srpsko-hrvatski blagoslovi, krštenja, vjenčanja i drugi obradi, ako je prijašnjem bi-šupstvu bilo sve to pravu i Bogu milu, zašto se se ima danas sijati smutnju među puk, li zar mi tisuće i tisuće, što nas je bilo kršteno srpsko-hrvatski nismo bili dobro kršteni? — Riječ ima tršćanski biskup.

IZ SV. MARTINA KOD BUZETA.

Nije nikakvo čudo, što naši šiori prezirno gledaju na naše selo, kao da smo mi nekakvi razbojnici. Glavni uzrok u toj mržnji je taj, što među nama nema šarenjaka i što smo po-šteni narodnjaci. A još gore ih peče to, što to priznaju i druga naša okolna sela. No zato nas ne boli glava. Čudno nam se pak čini, da i oblasti svoje u tom pogledu na krivom putu. Tako smo u nedjelju imali prilike da čujemo iz ustiju jednog javnog funkcionera, da u Sv. Martinu ne će biti kultura društva, a doč na uništena sve naša kulturna društva, dok ne budu spriječena, ne dodužiti italijanska društva. Spriječeno nam je dapače da smo mi gori i od Račijavi, premda se je ona suprotstavila obla-stima. Neznamo mi, kakav bi oni mir htjeli. Kod nas se ne događaju ni ubistva, ni svade ni krađe, kod nas se još nije nitko suprotsta-vo javnim organima, niti će se to ikada dogo-diti. Naša je jedina grijska, kojom se mi pak ponosimo, da nismo nikakvi šarenjaci, već da znamo tuđe poštovati, a svojim se čičiti. Mjesto da se pozvati faktori vesele, da mi prosvjetlom oplemenjujemo svoja čuvstva, da se odvracamo od pijanstva, kletve i zlih djela, njima baš to nije po volji. Jedamput će ipak i oni to opaziti i doći do zaključka, da smo na pravoj stazi, s koje mi krenut nećemo.

IZ VIZINAE.

Prošlog petka bio je u Vizinadi rano-ujutro alarm. Mi seljaci dođuše ne ulazimo u njihove gradske stvari, ali smo ipak interesirali, što se je tako dogodilo. Već ujutro išli su ka-rabinijeri od kuće do kuće i bilo pozvano 20 do 30 ljudi na nekakvo ispitivanje. Ujedno smo doznali, da je i kod liječnika Bertose bila uti-jevana premećina. Kako je bismo poznato u Vizinadi imade mnogo socijalista i komunista, pa su valjda ti bili pozvani na istraživanje i kod njih se je učinio kućni pretes: Tom su se prilikom širile kojekakve neutemeljene vijesti, kao nas doduše nisu ništa zanimalo, jer se mi seljaci iz okolice ne miješamo u njihove gradske stvari. Mi imadebamo samo jedno na pa-meti: Pogorle kuću u Vranjensulu i zadnje općinske izbore.

DOPISNICA UREDNIŠTVA.

»1242.« — Ne možemo da odgovorimo na Vašu kartu, dok nam ne javite potpunog ime-na. Mislimo da može i suradnik ili dopisnik biti pretprijetnik našega lista.

Dopisilac iz Gručačine: — Vi se čudite, da onaj listić brani čovjeka, koji je ukinuo naš jezik u crkvi i u uredu. No to nije nikakvo čudo, kad i sami znate, da onaj listić drigra-va »veliki utjecaj svjetskoga glasa i najveći kul-turni radnik u Primorju (bum! bum!)«, da nema putujućeg cirkusa, koji bi ga prikazi-vao ljudima, to veliko čudo.

Pa i ta obramca u tebe je naša — ovamo cbramecul
Zeme se uhvate za obramecul, razliju vodu, strgnu marame i stanu da se tuku. Prišpije Gavrilu s polja i priškolci, da obrani svoje vuna. Izleti Ivan sa sinom, i obore se na gomilu. Ivan bio jax seljak, pa ih sve razguralo. Gavrilu je išćupao čuiperak brade. Svijet se zaguralo i silom ih razstavio.
To je bio početak.
Gavrilu zamotao svoj čuiperak brade u papir i odnese ga oblast, da luži.
— Ta nisam ja nju, tako lijepu bradu, puštalo zato, da mi je suša Vanka čupa.
A žena se njegova hvata susjedama, da će Ivanu sada osuditi i poslati u Sibiriju. I tako se zavrije omrazo.
Već od prvoga dana govorio im je starac sa peći neka ne slušaju mišah.
— Ludo vi, dieco, — govorio starac, — ra-dite i iz ludosti zamećete kavgu. Ta, pomi-lih, pobrala jaje; neka ga, bio Bog s njim; od jedne doista kalva korist? Bcg ima za sve ljudski doba blaga. Ako si ružnu riječ izustila, popravi je i nadi, kako se pristojno izusti. Pa si, potukli se griješni ljudi! I to se dešava. Aideite i pomirite se, da bude kraj svemu. Otkrene li za zlo, bit će vama gore.

Franina i Jurina

Fr.: Sada ću pak ja malo tebe zvati na ra-por-t, Jurino. Kade si bil svi ovi dni?
Jur.: Bil sam va Trste.

Fr.: Po posle?

Jur.: Nego ča si mislel? Sam šal malo do guverna, da vidim, ča bi reč, da nam već ovo po treći put va malo vremena šekvestruju našu »Istarsku Reč«.

Fr.: Pak ča si doznał?

Jur.: Nis.

Fr.: Neć su ti vendar rekli!

Jur.: Rekli su mi, da njim ni drago, kako mi pišem. I još su mi rekli: — Zač va-vek zabadate nos va posli, ki se vas ne tiču?

Fr.: A ti si njim mogal reč, neka nam malo pokažu, ki su ti posli, ki se nas ne tiču.
Jur.: Pital sam ja njih i to. A oni mane: — Vi morate sami znati, ča ne smete pisati.

Fr.: Bravo, po moju puru! Kako da smo mi Duh svetli!

Jur.: Nen signori, rekla sam ja. To nam morate vi stumaciti. Na primer: da mane jedan impjegat reče: bruto porko de šćavo! — bim ja smel to staviti va našu »Reč«?

Fr.: Dobro, si ga pital! A on?

Jur.: On mi je odgovoril: To ni mrguče, da bi vam jedan naš impjegat mogal reč: bruto porko de šćavo!

Fr.: Si mu mogal reč, da kada bi svi im-pjegati, ki su mane rekli »bruto porko de šćavo«, zavonili, da bi od tega kam-paňanja celi svet ogušel.

Jur.: To sam mu i ja rekla, a on mane, da to ni istina i da je to nemoguće. Pol ur sam se s njim za to pravdao, ma on ni nikako otel čut na ono uho.

Fr.: Ni na svete gluhogje čoveka od one-ga, ki ne će da čuje.

Jur.: Onputa sam obrnul provu i rekla sam: Ako bimo videli kada, ale doživeli, da nam se mesto pravice dela krivica.

— bimo mi mogli napisati to va naš list? A on mane: Nikakol! Ni to ne bite smeli pisati, zač od kada je sveta i veka va Italije se ni još nikada nijednemu dogo-dila nijedna nepravica.

Fr.: A ti si mu mogal reč, da kada bi svaka nepravica zazvonila...

Jur.: Pusti već jedanputa ti tvoji zvonci... zvončarino grdi! Ja sam mu nato rekla: Ne zamerite, ma nepravice ima po celem svete, pak ni moguće, da je ni i tu puli nas. Tu je ne nas koštil i zavapil: To ni istina! Puli nas va Italije dela se svim jednaka pravica, a nijednemu ne-pravica.

Fr.: A ti si mu mogal reč: Dobro, kada je tako, zač nam onputa ne pustite, da na krizeh od našeh pokojnih napisemo va našem zajike: Bog te pomiluj! Vidite, mogal si mu reč, da ni va cimitere nima prave pravice!

Jur.: Videl sam, s kim imam posla, pak nisam otel više glavu mutiti, nego sam zapital: Digo, sinjor, vi ste mi malo pre rekli, da bimo mi sami morali znati, ča

PODLISTAK

LAV TOLSTOJ:

Gasi vatu, dok tinja

Tada pristupi li njemu Petar i reče: »Gospodine! koliko puta, ako mi sagriješ brat moj da mu oprostim? Oso sedam puta? (Mat. XVIII. 21.)

Reče njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam put sedamdeset (22).

Živio u nekom selu seljak Ivan Šćerbakov. Živio dobro; bio u naponu muzevne snage prvi radnik u selu, a imao tri sina na no-gama. Prvi mu bio oženjen, drugi ženik, a treći momak, koji je već kočijasio i počeo da ore. Stara Ivanova bila pametna žena i dobra domaćica, a snaha mirna i radna. Svi su u selu bili radiši, osim starca oca, koji je bolo-vao od zaduhe već sedmu godinu i ležao na peći. Ivan je imao svega u izobilju: tri konja za ždrebetom, kravatu sa telatom i 15 ovaca. Žene živale i pravile obuću seljacima i na polju radile, seljaci su živili na seljačku. Žita je imao toliko, da je preticalo i preko nove

zelte. Zob je namirivala porez i svagdašnje potrebe. Tako je Ivan sa djecom kraj s krajem sastavljao. No kuća mu je bila do kuće su-sjeda Gavrilu Hromoga, sina Goriđela Iva-nova. I zametne se između njih svđa. Dok je još stari Goriđelj živio, a Ivan ota-c gospodario, živjeli su seljaci kao dobri susje-di. Ako bi trebalo ženama sito ili čabar, a selja-cima ponjava ili točak, da ga neko vrijeme zamijene, slali bi iz jedne kuće u drugu i jedni druge pomagali kao dobri susjedi. Zalula li tele na gumno, potjerao ga i samo ka-že: »Pazi na tele, mi još nismo žito izjavili.« A da bi čuogod pred drugim što sakrivali ili za-tvarao na gumnu ili u spremi, ili da bi jedan drugoga klevetao, tomu nije bilo ni traga.

Tako se živjelo u vrijeme staraca. A kad su mladi počeli gospodarići, okrenu drugacije.

Svjada se zametnula iz sitnica. Koka snaha Ivanove nesla rano jaja. Mlada počeo da skuplja jaja u Ukers, pa sa svaki dan zalazi u polju i traži jaje u dobi na taliga-ma. No jednom djeca poplaše koku, pa ona prečete preko plota susjedu i ondje snese jaje. Čući mlada, da koka kokodače, pa pomisli: »Sada nemam vremena, treba urediti kuću za blagdat; poslije ću ga već uzeti«. Na večer po-taje u pojatu, da izvadi iz koka jaje, a kad tamo — jajeta nema. Zapita mlada svakrku

pa djevice: nisu li možda uzeli? — »Nismo, — vele. A Tara, mladi djevor dodu: »Tvoja krunčica snijela u susjedovu dvoristu, tamo je okotkala i odanle doletjela«. Mlada opazi svoje krakove, i tako spodi pokraj pijetla na pretaču, zajeza, jaje, pa se suprema na podnace. Pitala bi nju, gdje je snijela jaje, ali ona ne može da joj odgovori. I pođe mlada susje-dama. Ususret joj dođe starica:

— Što želiš, snah? — Ta znaš, bako, — moja je koka danas prečijela k vama, nije li gdegođ snijela jaje?

— Nismo je ni vidjeli. Naše koke, hvata buđi Bogu, nose već davno. Svoja smo pokupili, a tudih ne trebamo. Draga mja, mi ne kupimo jaja po butnu dvoristima.

Te riječi bodnu mladu snahu. Riječ po riječ, i zene stanu se svjediti. Nadošla žena Ivanova s vodom, pa se i ona umiješa. Uto istrč Gavrilina domaćica, uđi grđiti susjedu, pa iz-lane, što jest, pa prišije, što nije. I stade u njih galama. Sve viju u jedan glas i po dvije riječi ujedno izgovaraju: i padaju riječi sve ružnije i ružnije. Ti si talava, ti onakva, ti lopovica, škaklica, starca svakra moriš morom, ti dan-guba!

— A ti si prosjakinja, sito si mi podelala.

ne smemo pisat. Neka bude! a vi pak budite tako dobri, pak nam povedite, da pak smemo pisat.

Fr.: Ja mislim, da ti je nato odgovorili: Pisite kako se mustarda dela, ale pak ta takovega.

Jur.: Ne — on mi j' odgovorili: — Pisite kako i drugi — proti Spinciju ali pak proti Zucconu, pak vas ne ćemo šekvestrat.

Fr.: Si mu mogal reč, da mi ne moremo pisat proti Spinciju i proti Zucconu, zač da ni bilo njih, ne bi ni nas bilo.

Jur.: I još mi j' rekla, da moremo pisat i proti onem, ki proti nam pišu.

Fr.: A ki više piše proti nam, nego Tali-jani, a kada njim mi odgovorimo, kako trebe, onda nas šekvestruje.

Jur.: Ja ma oni bi oteči, da mi pišemo proti nekem drugem, ki govore, da nisu Tali-jani, a jednako pišu proti nam.

Fr.: Mogal si mu reč, da se mi za takove svaki dan možemo Bogu, da njim cprosti, zač da ne znaju ča delaju. I tako nisi ni opravil?

Jur.: Baš nis.

Fr.: E, pak hvala Bogu! Prit će sunce i na naša vrala!

Politički pregled

Što se dečava u Italiji?
Pred nekoliko dana posjetio je ministarski predsjednik Mussolini poznatog italijanskog pjesnika, g. Gabriele d'Annunzia. Taj posjet ima veliki politički karakter. Kako italijanske novine javljaju, na tom sastanku došlo je do posvemašnjeg sporazuma između Mussolinija i d'Annunzia, dotično između Fašista i ratnih boraca.

Sutra će — nakon što Parlament odobri zakonsku osnovu o pročišćenju činovnika i donese novi parlamentarni poslovnik — biti zaključeno zasjedanje Parlamenta. Po zaključku parlamentarnog zasjedanja, Mussolini će izvršiti djelomičnu rekonstrukciju kabineta. U prvom redu će izmijeniti ministarske resorcare u nekim važnijim ministarskim resorcima. Današnji listovi donose tečaj vladinog predlaženja o pročišćavanju činovničkog kadra. Oraj je zakonski predlog izazvao senzaciju u svim političkim krugovima. Na osnovu ovoga zakona prepušteno je vladi da otpušta iz službe sve one državne činovnike i namještanike, koji u svojim uredima ili izvan ureda ne budu dali dovoljne garancije za pravilno vršenje svoje službe, tim što se ne bi saglasili sa direktivama vladine politike. Otpuštanje činovnika vršiti će se kraljevim dekretom na predlog nadležnog ministra. Odluka o otpuštanju oficira i činovnika kopnene vojske, mornarice i aeronautike donosi ministarski savjet i predlaže je na potvrdu kralja. Otpušteni državni činovnici posebnim molbama zatražit će, da im se doznači mirovina, ali na mirovinu imaju pravo samo oni, koji imaju 15 godina službe. Ostalima će se pri otpuštanju doznačiti otpremnina u visini jedanaestomesečne plaće za svaku godinu službovanja. Svi opozicioni listovi žestoko napadaju vladu što ovim zakonom hoće da sve grane države — uprave i vojsku podvrgne direktorijumu fašističke stranke. Fašistički listovi sa veselim konstatuju, da će konacno država ovim zakonom biti konsolidovana. Tako nije fašist, protu-državi je elementan i nema prava da od države ma što traži. Tribuna, koja je i do sada službeni organ, zadržala svoju autonomiju re-dakcije, piše, da se ovaj zakon može osvetiti samim fašistima, jer za slučaj da nastupi kakav nepredviđeni događaj ili da Mussolini-ju dosadi vladanje, nova vlada, koja bi zamijenila fašističku, morala bi na osnovu ovoga zakona otpustiti sve državne službenike, pošto će po primjeni ovoga zakona svi državni službenici biti fašisti.

Unutarnje prilike u Francuskoj.
Ratne operacije u Maroku izazvale su jaki odjek u francuskoj javnosti, tako da uslijed je žestoke komunističko-socialističke kampanje prijeti da izazove novu parlamentarnu krizu. Teške borbe sa Abd-El-Krimom, koji — obilno potpomognut od Moskve — raspo-laga dobro uvježbanom opskrbljenom vojskom, silni potčinjene vojničke krugove da ne zadovolje potčinučen Rifanaca preko granice. Jasno je po snazi i cilju Abd-El Krimove

MLADI NE POSLUŠAJE STARCA, jer su mislili, da je ishapio, pa da samo po običaju stari ljudi tražubaju.
Ivan nije se htio izmiriti sa susjedom.
Ja mu, reče, nisam čupao brade, sam si je otupao; ali njegov sin je na meni sve pete i svu košulju razderao. Bvo je! Pošao Ivan u sud da tuži radi košulje. Sudio i i mjesni i oblasni sud. Dok je trajala par-nica, nestade Gavrilu sa kola svore. Gavrilina ženačica okrivljuje Ivanova sina, da je ukrao tu svoru.
— Vidjelo smo, — rekoste, — kako je on počeo krivotvoriti pošta prama kolima; — a kuma je dodala, da se je svratilo u krcmu i tamo svoru krcmaru sudio na prodaju.
Opet se stali parčiti. A kod kuće svaki dan svadja i tužavaja. Pasiu i djeca, uče od starijih, a žene, kad se sastanu na potoku, više klepeću jezikom nego udaraju pratljačom, i iz dana u dan sve to gore.
U početku klevetali seljaci jedan drugoga, a podlje zaista i činili: čini nešto nije pod kličem, odmah ukuću k sebi. Tomu su pručili i žene i djecu. I život im postajao svakim danom sve gori i gori. Pravdao se Ivan Šćerba-kov s Gavrilom Hromim i na zborovim i kod oblasnog i kod mjesnog suda, tazo da se već oblasno, sili potčinjene Rifanaca preko granice. Jasno je po snazi i cilju Abd-El Krimove

Naš veliki natječaj za nagrade

Pretpatnici „Istarske Riječi“, pozor!

Po običaju američanskih i engleskih novina počele su i mnoge ovdašnje novine da raspisuju nagrade za one svoje čitatelje, koji odgovore jednu danu zagonetku, koja je obično jedan takozvani „puzzle“. Taj se je običaj tako raširio, da danas „puzzle“-malne sva Amerika i veliki dio Evrope. Medjutim mi ne ćemo da se služimo „puzzle-rom“ jer je to obično zagonetka teže naravi, koja uzima i mnogo vremena.

Naš je problem mnogo jednostavniji i svakome pristupačan.

U čemu se dakle sastoji naša zagonetka? Jednu staklenu llašu (hocu) od ½ litra napunili smo sa običnim domaćim kukuruzom pred za to izričito sastavljenom komisijom. Tu je hocu komisija napunila kukuruzom zrnjem, začepila i začeplila, a da nitko nije prije prebrojio zrnje. Sada treba pogoditi, koliko je zrnja u toj začepljenoj hocu od ½ litra. Poslije 30. junnja komisija će se ponovno sastati, otvoriti tu začepljenu hocu i prebrojiti zrnje. Nagradu će dobiti oni, koji su pogodili koliko imade zrnja u toj hocu, dotično, koji se najviše približi broju zrnja sadržanog u hocu. Ako imade više njih, koji su naveli isti broj, ili se u jednakoj mjeri približili broju, odlučiti će među njima žrebanje, te će prama tome otpasti na njih prva, druga i dalje nagrade, dok ne budu sve nagrade iscrpljene. Jedan te isti pretpatnik ne može dobiti više od jedne nagrade.

Uvjeti za natječaj su sljedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretpatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. junnja namirili svoju zaostalu i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

nija nanovo pretplate za godinu dana i pretplatu odmah i namire.

2. Natjecati se mogu samo oni naši pretpatnici, koji stanuju u Julskoj Krajini, Zadru i u Lastovu.

3. Riješenja moraju se poslati najkasnije do 30. juna ove godine na upravu „Istarske Riječi“. Riješenja poslata poslije toga roka ne će se uzeti u obzir, te su takvi natjecatelji isključeni od svake nagrade.

A sada da vidimo, kakve su to nagrade. Ima ih dosta. Darovi su nam dali i stavili u tu svrhu na raspolaganje prijatelji našega lista. Nekoji ne će da budu imenovani. Stiguri smo, da ćemo dobiti još mnogo darova, pa će prama tome broj nagrada i porasti. Mi ćemo već u listu javiti. Nagrade jesu za sada sljedeće:

I. nagrada: 600 lita u gotovom novcu i putni trošak u trećem razredu do Trsta i natrag;

II. nagrada 400 lita;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muke košulje;

VI. 12 žepnih maramica;

VII. mala ura budilica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa staklom;

IX. jedan kisiobran.

X. Stroj za maženje grožđa u vrijednosti 400 lita (daruje g. Puhali — Pula);

XI. 6 ručnika (daruje gospođa M. I. u Trstu);

XII. jedna sumpornača.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

U Bugarskoj još uvijek vrije.

Bugarska se nikako ne može da smiri. Tamo su još uvijek progovstva i ubijstva na dnevnom redu. Do pravog mira sigurno ne će doći sve dotle, dok bude na upravi zemlje sadašnja krvičnija vlada g. Cankova, koja neprestano izaziva nove krvoprocije i ubijstva. Pretpostle srijede bili su vijesti atentatori Friedmana i drugovi zbog atentata u crkvi Sv. Nedjelje.

O bezobzirnom uklanjaju t. j. svih onih, koji nisu pristale današnje Cankovljeve krvičnije vlade, karakterističan je članak Nedjeljke Atanasova, bivšeg ministra u kabinetu Stambolijskoga, što je ovih dana izišao u beogradskom „Vremenu“.

Taj članak glasi:

„Krvoloci, na čelu s profesorom Al. Cankovim, nisu se zastili krvi nevinoga i nezaštićenoga bugarskog naroda u zemlji, već je istovremeno traže u inostranstvu. Od 9. juna 1923. god. do danas ne prestaju. Svi oni naši sugrađani, koji su protiv njega, nazivaju se izdajcima, izdajnicima i boljševicima. Povodom zločasnog atentata u crkvi, ponovo ponovno pojačalo tempo ubijanja od reda članova bugarskog zemljoradničkog saveza. Ubijaju ih pred svetom, javno, bez presude i to pomoću policije sve pri pokušaju begstva.“

Leševi takvih hiljadama pobijenih, bacaju se na mnoga mjesta nezakopani. Tako svaki erez ima svoju „Golgotu“, koja je poznata velikom i malom. Nečuveni je cinizam i šegazanje krvoloka sa leševima nekretnih žrtava. To može da se sudi i po fakti, što kroz svoje listove objavljuju te grobnice kao „zabranjene zone“. Tako u „Nezavisnosti“ br. 1207. saopštavaju: „Predupređuju se turisti, koji se penju na Crni Vrh na Vitoš planinu da ne prelaze kroz zabranjenu zonu“. To se isto ponavlja i u drugim listovima. Zašto se za-

branjuje turistima da ulaze u jedan lepi kraj Vitoša? Zato što među turistima ima i stranaca. Kada oni prođu kroz „zabranjenu zonu“ svojim će očima videti, svojim nosom omirisati, raspadanja više od 500 čovečkih leševa, zvučenih iz Sofije i ovoline, a tamo pobijenih i nabacanih Stram za našu naciju Amerikanski misloner, učitelj u Samokovu i urednik „Zornice“ Markan, još pre septembarskih klanja 1923. godine rekao je: „Ostavim pero da rđa, ne želim da pišem o tim zločinima, stidim ih se kao čovek“. Ono što se tada činilo od strane Cankova, bleđi pred tim se danas dešava. Planine zamirisane od čovečkih leševa. Stidim se i ja da to kažem kao Bugarin, ne zato što je istina, već zato što naše pleme može imati sličnih izroda, tvorca tolikih i takvih zverstava.“

Amerika traži isplatu dugova.
Nota vlade Sjevero-američkih Ujedinjenih Država, kojom upozoruje Francusku, Italiju, Belgiju, Čehoslovačku, Grčku, Lotisku i Estoniju, da želi brzo riješenje ratnih dugova — izazvala je jaku uzbuđenost i reakciju u Evropi. Svakomu je bilo poznato da Amerika stoji strogo na stanovitvu, da dugove treba platiti, jer i njezini politički ljudi ne mogu gođje i nikada da se odjelo od strogo poslovnog naziranja i u pitanjima gdje glavnu ulogu ne smijaju i ne mogu igrati samo materijalno-poslovni momenti. Dugovi, čiju isplatu Amerika sada traži, jesu u prvom redu politički dugovi, jer sredstva, koje je Amerika tijekom rata dala saveznicima, upotrebljeni su da se dočine zajednički rat za očuvanje sveopće političke i gospodarske slobode, pa po tomu i Amerike. U Americi se zabavljaju kakvo bi različit bio i njezin položaj, da je na političkoj i gospodarskoj areni ostala pobjedonosna Njemačka, namjesto gospodarski i finansijski istrošenih saveznika, koji se politički međusobno neutraliziraju.

Ipak uza sve to, što je bilo dobro poznato, da Amerika ne će i ne zna da razluči gospodarske od političkih dugova, te da ovi potonji moraju biti riješavani drugim kriterijem nego li je onaj poslovni (dugovi se moraju platiti), niko nije očekivao ovu i ovačovu notu. Upravo u ovom času, kada sve evropske države vrše krajnje napore da se izvuku iz nepodnošljive finansijske krize i kada najmanji gubitak ravnoteže može da za decenije upropasti njihov gospodarski položaj, nota američke vlade izgleda odveć napadna.

Zato u Francuskoj, koja je ogorčena s tim postupkom, prevladava uvjerenje, da u toj stvari igra glavnu ulogu politički žalac uperen u prvom redu protiv Francuske kao jedine pobjebljne suparnice u političko-gospodarskim osnovama Amerike i Engleske. I zbilja taj žalac opaža se očito u američkom štampi.

„Amerikanski narod — kaže jedan izjavljajući iz Washingtona u „Observeru“ — uporno fraži da se plate dugovi, jer narzi rat i jer ne će da omoguću nove ratove oproštajući bilo kojem narodu dugove, i jer ne će da gleda narode kako ratuju u Africi, kako oružaju crnačke čete, uzdržavaju velike vojske i daju ratne zajmove, a sve sa američkim novcima. Ovo je jedan razlog zašto poslovni ljudi Amerike traže isplatu, a drugi je što drže da u današnjem svjetskom položaju treba dati primjer poštovanja međunarodnih obveza.“

[Na te prigovore upućene u glavnom Francuskoj, cjelokupna saveznička štampa odgovara najodlučnije spoticavajući Ameriku njezino postupanje nakon rata, te je čini moralno krivcem što se narodi u Evropi moraju oružati da spase tečevine rata i osiguraju svoju budućnost. Zašto je Amerika zapustila Evropu u najkritičnijem času, kad je upravo njezino sudjelovanje moglo da učini svimšim dalnje nadolazvanje? Zašto Amerika sada traži od saveznika nemoguće i njihovu finansijsku propast za to, što su se borili za slobodu svijeta, a svaki je zahlijev Francuske da joj Njemačka plati obnovljenje uništenih krajeva, Amerika uvijek označivala pretjeranim i pobjebljnim.]

Uvako odgovara saveznička štampa i upozoruje Ameriku, da pazi što čini, jer da bi s time mogla samo da stisne redove kontinentale Evrope i potraži dolifan odgovor u novom protuglasloskanskome bloku.

Odgovor, koji skoro na vlas isiti onome, što ga je nekidan dno Cicerin na kongresu sovjeta u Rusiji.

Mellon, ministar finansijsa Sjedinjenih Država, iznio je u Kongresu svoje godišnje izvješće označivši koliko s interesom do 1. januara 1925. pojedine države duguju Sjedinjenim Dr-

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

žavina. Francuska duguje 4.137.224.354. Italija 2.097.347.121. Belgija 471.823.713. Grčka 17.250.000. Estonija 17.488.685. Čehoslovačka 115.528.439. Letonija 6.289.092. Rumunjska 45.605.447. Poljska 178.559.999 dolara. — Finska je dugovala Sjedinjenim Držav. 8.555.000 dolara, ali je međutim ovaj dug već podmiren.

Domaće novosti

Ustanovna skupština «Društva Slavena u Italiji za Ligu Naroda».

U petak, dne 29. maja 1925. uveče vršila se u uredništvu «Edinosti» ustanovna skupština «Društva Slavena u Italiji za Ligu Naroda». Skupština je bila vrlo dobro posjećena. Kao glavni govornik nastupio je naš narodni poslanik, g. dr. Josip Wilfan, koji je potanko opisao postanak, razvoj, organizaciju i djelovanje Društva Naroda, razložio je političko bivstvo društva a osobito visoka načela te organizacije: sačuvanje bratskog mira među svim narodima i opće blagostanje čovječanstva, rješavanje mirnim putem sporova među narodima i sprečavanje rata. Danas nema kulturnog naroda, koji nema takove organizacije, a sve su te organizacije u Međunarodnom savezu društava za Društvo naroda, koji imaju svoj ured, svoja glasila i publikacije. Sve te organizacije se svojim savezom potpuno otvorenju visokih načela Društva Naroda. I mi Sloveni iz Italije nismo mogli ostati neutralni ovom plamenom pokretu.

Na toj se skupštini pročitalo pravila «Društva Slavena u Italiji za Društvo Naroda». Otkrila se je članarina od 6 lira godišnje, a članovi ustanovili plaćaju 200 lira na jedamput za uvijek, ili 500 za društva, udruženja i korporacije. Predsjednikom novog društva je izabran gosp. dr. Josip Wilfan, a odbornicima: dr. Josip Agasletto, prof. dr. Lavo Čermelj, kapelan Anton Čok, učiteljica Marija Dolenc, dr. Boris Furlan, Ante Iveša, glavni urednik prof. Filip Perić, dr. Karol Podgoršek i dr. Uliše Stenar.

Pozdravljamo ovo društvo i upozivljamo naš narod, da se u što većem broju učlani u to društvo, kojemu želimo svakog uspjeha, jer znamo da je od velike važnosti za nas.

Novi članovi se mogu prijaviti ili pisati u Trst via S. Francesco d'Assisi br. 20, I. Glavna skupština društva «Prosveta» u Trstu.

obdržavala se je dne 10. maja ov. god. u Trstu. Skupštini su prisustvovali mnogobrojni izaslanici prosvjetnih društava iz svih krajeva, gdje stasuje naš narod u Italiji, iz susjednih Brda, kamenitog Krana, iz Notianjake i naše Istre. Bila je to treća redovita skupština. Pri pozdravnom je govoru laudavim riječima predsjednik doktor Perić pozdravio sva prisutna društva, osobito pak izaslanike iz hrvatskog dijela Istre. Dr. Čermelj je optirno izvjestio o društvenom djelovanju, o pravnom položaju kulturnih društava i o njihovim potrebama društvenog zakona, o poteškoćama i zaprekama, koje su društva imala prigodom priređivanja raznih predstava te o osredovinjavanju narodnog poslanika g. dra Josipa Wilfana. Tajnik je izvjestio, da je tekom godine bilo držano po selima sedamdeset predavanja gospodarske, higijenske i druge naravi. Osobito je naglasio osnivanje zadruga za osiguranje, marve. Društvo je priredilo tetaj za zborovodje. Obdržano je 40 odborničkih sjednica. Knjižnica broji 3617 izvoda. Člancima se je posudilo nad 4000. Odsjek za Istru imade 600 vezanah i mnogo nevezanah knjiga i 8 svojih hrvatskih knjižnica-čitaonica u Istri. Tekom godine je mnogo društava pristupilo

Prosveti kao članice. Društvo je djelovalo na sportskom, gimnastičkom i omladinskom polju.

U novi odbor su izabrani: predsjednik dr. Just Perić, potpredsjednik dr. Boris Furlan; odbornici: dr. Alojz Povh, Albert Koruza, dr. Fran Tončić, dr. Lavo Čermelj, Ante Iveša, Pecar Ivan i dr. Ivo Perić; zamjenici: Vitez Milan, Zabriš Karol i Kazimir Žrnjak.

Izdavač i odgovorni urednik «Istarske Riječi» u zločinacskom albumu.

Prošlog petka bio je izdavač i odgovorni urednik našega lista, g. Ivan Stari, pozoven na ovdješnju kvesturu (policiju), da digne dekrete o dvokratnoj zaplijeni «Istarske Riječi». Po uručanju napomenutih dekreta bio je odvoden u posebnu policijsku sobu, gdje se nalazi fotografski atelje. Tu su mu najprije prilijepili na rame veliki napis: «Giovanni Stari — No. 302», a za tim su ga sa dviju strana fotografisali. Razlog, koji je doveo ovdješnju kvesturu do tog čina, nije nam poznat. Doda se je tako postupalo samo sa najvećim zločincima, a sada vidimo, da te metode protizju i na poštene ljude, koji ne će ni mogla da zataje svoj narod i svoje majčino mlijeko.

Rodoljubi, pozor!

Kako je poznato, u posljednje doba bila je «Istarska Riječ» tri puta uzastopce zaplijenjena. Radi te zaplijene imali smo 5000 lira štete. Radi toga pozivamo sve naše rodoljube, da se ovih dana sjetu «Istarske Riječi» i da joj barem donekle nadoknade štetu, koja je pretrpila na braniku naših narodnih prava.

Svega po malo

Katastrofalan potres u Japanu.

Dne 23. maja Japan je opet stiga strašna katastrofa. Jak je potres u tri minute uništio mnoga ljudska naselja i zahtijevao vrlo velik broj ljudskih žrtava. Epicentar je potresa bio, kako se čini, grad Tokio sa 80.000 stanovnika, koji je silno stradao. Nakon potresa je izbio strašan požar i to istodobno na sedam mjesta, a širio se silnom brzinom. Jednako su stradala mjesta Kanyama i Kinokuni. U potonjem je mjestu razoreno oko 600 kuća, međim njima i nekoliko velikih hotela. Mjesto Kobu je usljed požara potpuno izgorjelo, 300 se kuća srušilo, a preko 10.000 stanovnika pobjeglo u brda. Jedan vlak, koji se na putu za Tokio nalazio u tunelu, zadržale su kamene mase, koje su se za potresa srušile. Jednako je potpuno uništen poznati rudnik srebrne rude kod Ikuna. Putnici koji aeroplanom lete preko uništenog područja, pripovijedaju jezovite stvari u uništenom kraju, o požarima, koji još uvijek nijesu pogaseni, o mrtvacima, te ranjenima, koji se nalaze čak i na ulicama, te o ruševinama gradova, koji su se jedva oporavili od strašnog potresa 1. septembra 1923. Japan je vlada odaslala u opustošene predjela mnogobrojne pomoćne vlakove Červenoga križa, koji pružaju prvu pomoć, osim toga su i vojnički aeroplani letjeli preko potražnoga područja da skupie podatke o nesrećama i da traže kome treba pomoć. Koliko se u prvi mah dade ustanoviti, ovim je pomenuti, da je uništen saobraćajni materijal. Kakogod je ova katastrofa u Japanu strašna, ipak je još vrlo blaga prema onoj od 1. septembra 1923. kada je, prema službenim podacima, životom nastradalo 99.331 čovjek, 103.733 lica su bila teža ranjena, a 43.476 ljudi je nestalo, pa se ne zna, jesu li zgorjeli u zgradama ili ih je otplavila voda, koja je nadolazila u vrlo visokim valovima. Onom je prilikom potpuno srušeno 128.266 kuća, 126.233 ih je bilo razoreno djelomično, a 447.128 kuća je postalo plijenom požara. Onomad su nastale velike promjene u slojanju zemlje, te se zemlja na jednom mjestu uzdigla za 182 cm, a ukupno se zemlja podigla za 20 kubičnih kilometara, dok se spustila ukupno za 50 kubičnih kilometara, što je većinom progutalo more.

Krava sa živcem na nogom.

Newyorški «Svijet» javlja, da se u jednom američkom mjestu dogodio ovaj zanimivi slučaj: Neki Amerikanac u državi Wyoming imao je na svom posjedu jednu vrlo lijepu kravu. Nesretni je slučaj htio, da je ta krava jednog dana slomila sebi nogu ispod koljena. Amerikanac je odmah pozvao veterinara, da mu dade savjet, što ima da čini. Veterinar je rekao, da je šteta da tako lijepu kravu prodaje mesaru, jer da bi bilo mnogo bolje, da je njemu izruči na više dnevnu njegu. Amerikanac je na to pristao te mu izručio kravu. Za tri sedmice veterinar doveo je kravu natrag vlasniku. Životinja je doduše malo šepala, ali imala je sasvim zdrava. Veterinar je naime kravu bio napravio drvenom nogu, koja je sasvim besprikorna funkcionisala. To je prvi slučaj ovakve primjene proteze kod životinja.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI
Tiskar: TISKARA «EDINOST» U TRSTU

Antica Turak
Franjo Sloković

vjenčani

PULA 31. IV. 1925. ZAGREB

JAVNA ZAHVALA

Prigodom moje osamdesetogodišnjice sjeli su me se mnogi moji mlađi i stariji prijatelji, s kojima sam u prošlim danima lijepo radio i s kojima danas dijelim, što nam vjeter nosi. Dirnut tolikim iskazima bratske ljubavi kličem svima: — Mila braćo! Od srca vam hvala!
U OPATJI, u maju 1925.

Ivan Fiamia
pomorski kapetan.

FRANCESKI VELEPOSJEDNIK traži jednu seljačku porodicu, koja bi bila priprava da se doseli na njegov posjed. Potanje informacije daje uprava našega lista.

Bogdan Mogorović
advokat
PAZIN

F CINK TRST
ZALOGA VSAKOVRSNEGA USNA I IN KOZ TER VSEH CEVLJARSKIH POTREBSCIN.
IZDELOVANJE ZGORNJIH DELOV IN VSAKOVRSNO STEPANJE.

JAVNA ZAHVALA

Udovica Franciska Frater, rođ. Mandić, zahvaljuje se svim nize navedenima darovateljima za pripomoć, koja joj je u nuždi i bolesti pružena iz daleke Amerike.

Darovali su sve sami rodoljubni Lovrančci, po 5 dolara: Vidović Ema, Ivan i Andrija Petričić; po 2 dolara: Angustin Letis, Franjul Frank, Marčević Ivan, Grizilo Rudolf, Temnić Gjurgica i Antun, Mišćenić Anton (Piccolo), Spazzafumo Max, Kožul Andre; po 1 dolar: Šterle Andre, Petričić Rok, Basan Franjo, Coirente Cernić Franjo, Širola Anton, Roketić Ivan, Roketić Bartol, Roketić Ivan, Petričić Anton, Mirak Nikola (Pistola), Markulin Ivan (Parapić), Rubinić Josip, Marković Lionel i Roketić Anton.

Najsrdačnija hvala svima od Lovranske družbe Nr. 29 Persing Ane Carteret N. Y.

Udova Franciska Frater rođ. Mandić.
LOVRAN, dne 15. maja 1925.

ALOJZIJE POVH

PIAZZA GARIBOLDI 2, prvi kat
Telefon 3-29

Najveće skladište satova i zlatnih predmeta u Trstu
Prodaje i na obroke

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanci p. Zminj (Gimino), Istra.

Istarska Posujilnica u Puli

registrana zadruga na ograničeno jamčenje

Javljia

da će sa prvim lipnja tek, god. premjestiti svoje sjedište iz ulice Castròpola u vlastitu kuću, koja se nalazi u ulici Badoglio br. 9 (ex San Martino).

STAREŠINSTVO.

Zlato, srebro, krune, platin i umjetne zube

kupuje

Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Mazzini 46

Trgovina koža
i raznih postolarskih potreština

FRAN CINK
TRST - TRIESTE
VIA UDINE 49

Drži u svom skladištu svake vrsti u tu struku zasjecajuće robe uz najnižu dnevnu cijenu.
Podvorba brza i točna.

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA

Dionika glavnica
Dinara 75.000.000

U ZAGREBU
Osnovana god. 1846.
Podružnica FIUME-RIJEKA

Pričuće: Din. 55.000.000
Ulošci preko Din. 800.000.000

Podružnice: Bačka Palanka, Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Crkvenica, Celje, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Dubrovnik, Gjurjevac, Illok, Karlovac, Kraljevica, Križevci, Ljubljana, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiska, Novisad, Ogulin, Osijek g. gr., Požega, Senj, Sisak, Skoplje, Split, Sušak, Subotica, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zemun, Zagreb, Illica br. 117a, Vlaška ulica br. 86.

Ispostave: Osijek d. g.

Mjenjačnica: Zagreb, Illica br. 5.

Brzjavni naslov: PRAŠTEDIONA.

Najkulantnije:

Prima:
uotke na knjižice i tekući račun.
Eskomptira mjenice i devize.

Prima:
na likao tu- i inozemne mjenice.

Izdaje:
4 1/2 % založnice i 4 1/2 % komunalne obveznice, koje imaju oprost od poreza, kupularnu sigurnost i jamčevnu sposobnost.

Kupuje i prodaje:
valute i devize.

Izdaje:
čekove i kreditna pisma, obavlja isplate na temelju akreditiva na sva tu- i inozemna mjesta.

Unovčuje:
razne čekove
poglavito američanske.

Obavlja:
burzovne naloge savjesno i kulantno.

Posreduje:
kod predozualia iz Amerike u tuzemstvo.